

Sygn. akt IV U 1314/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Płaczek

Protokolant: st. sekr. sądowy Patrycja Czarnik

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2013 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania A. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 23 maja 2013 roku nr(...)

w sprawie A. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. P. emeryturę od 1 kwietnia 2013 roku;
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz ubezpieczonego A. P. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 1314/13

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 23 września 2013 r.

Decyzją z dnia 23.05.2013 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. , na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153,

poz. 1227 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r.

w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), odmówił A. P. przyznania prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia wymogów, określonych w art. 184 powołanej ustawy, od wystąpienia których uzależnione jest nabycie prawa do emerytury, ponieważ nie udokumentował 15- letniego stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze. Do stażu tego ZUS nie zaliczył wnioskodawcy okresu zatrudnienia w Zakładach (...)w T. od 01.05.1974 r. do 31.12.1998 r. na stanowiskach kierownika zmianowego i kierownika rejonu elektrycznego. Jak

wskazał, pracownik sprawujący dozór nie świadczy pracy przy stanowiskach robotniczych stale i w pełnym wymiarze godzin, a do jego obowiązków należą również inne czynności, np. o charakterze administracyjno- biurowym.

Od decyzji tej odwołał się A. P., domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołujący podniósł, że od 01.05.1974 r. do 31.12.1998 r. pracował w szczególnych warunkach w Zakładach (...) w T. na stanowiskach kierownika zmianowego i kierownika rejonu elektrycznego, zgodnie z działem XIV, poz. 24 wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. Odwołujący podkreślił, że czynności obejmujące sporządzanie dokumentacji związanej ze sprawowanym dozorem stanowią jego integralną część i nie ma potrzeby ustalania ile czasu pracownik poświęcał na bezpośredni nadzór nad pracownikami, a ile na takie czynności.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Podkreślił też, że dozór inżynieryjno- techniczny to czynności sprowadzające się do stałego i bezpośredniego wpływania na przebieg procesu produkcji, połączone z bezpośrednim uczestnictwem w tym procesie i stycznością z robotnikami bezpośrednio wykonującymi określone prace i czynności- czego nie można powiedzieć o pracy odwołującego.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że A. P. w dniu(...)r. osiągnął 60 lat życia. Na dzień 01.01.1999 r. odwołujący udowodnił 25 lat, 1 miesiąc i 18 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

We wniosku z dnia 15.04.2013 r. ubezpieczony wniósł o przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury.

Zaskarżoną decyzją z dnia 23.05.2013 r. ZUS Oddział w T. odmówił A. P. przyznania prawa do emerytury, ponieważ wnioskodawca nie udokumentował 15- letniego stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Odwołujący nie przystąpił do OFE.

(okoliczności bezsporne)

Sąd ustalił ponadto następujący stan faktyczny sprawy:

Od 01.05.1974 r. do 31.12.1998 r. odwołujący A. P. był zatrudniony w Zakładach (...)w T. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy od 01.05.1974 r. do 31.01.1994 r. na stanowisku kierownika zmianowego Zakładu (...), zaś od 01.02.1994 r. do 31.12.1998 r. na stanowisku kierownika rejonu elektrycznego.

dowód:

- angaże z dnia: 01.05.1974 r., 29.07.1974 r., 01.01.1985 r.- akta osobowe,
- opinia Dyrektora zakładu pracy o odwołującym z dnia 19.01.1990 r.- akta osobowe,
- angaż z dnia 01.02.1994 r.- akta osobowe,
- świadectwo pracy z dnia 06.12.1999 r.- k. 26 akt ZUS,

Zgodnie z kartą czynności- funkcji, do obowiązków odwołującego na stanowisku kierownika zmianowego Zakładu (...)należało organizowanie zadań i zabezpieczanie realizacji zadań w zakresie eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych rozdzielczych i napędowych oraz zapewnianie ciągłości ruchu urządzeń elektrycznych pracujących w ruchu technologicznym przedsiębiorstwa, a w szczególności: planowanie bieżących zadań w zakresie eksploatacji elektroenergetycznych urządzeń rozdzielczych; rozdział zadań dla podległych mistrzów; zabezpieczanie sprawnej organizacji usuwania skutków awarii, defektów i zakłóceń w elektroenergetycznych układach rozdzielczych

i napędowych; wydawanie pisemnych i ustnych poleceń realizacji poszczególnych prac przy urządzeniach elektroenergetycznych; wydawanie poleceń łączeniowych, sprawdzanie i zatwierdzanie kart przełączeń; współdziałanie przy uruchamianiu silników wysokiego i niskiego napięcia dużej mocy przy przeprowadzaniu ważniejszych prób diagnostycznych, profilaktycznych i funkcjonalnych; zabezpieczanie przestrzegania przez podległych mistrzów i dyżurnych elektromonterów na zmianie dyscypliny pracy; zabezpieczanie należytej ewidencji i sprawozdawczości w zakresie eksploatacji urządzeń rozdzielczych i napędowych; wnioskowanie w sprawie nagradzania, karania i przeszerogowania pracowników; bieżąca ocena realizacji zadań eksploatacyjnych; okresowa ocena podległych pracowników.

dowód:

- karta czynności- funkcji na stanowisku kierownika zmianowego- akta osobowe,

Odwołujący świadczył pracę w Zakładzie (...)działającym w ramach Zakładów (...)w T.. Głównym zadaniem pracowników tego Zakładu była obsługa urządzeń elektrycznych i zapewnianie ciągłości ruchu pod względem elektrycznym

i energetycznym, związanego z poprawnym funkcjonowaniem instalacji technologicznych (linie, rozdzielnie wysokiego i średniego napięcia) oraz wykonywanie remontów urządzeń elektroenergetycznych na terenie Zakładów (...)w T.. Zakładowi temu podlegały wszystkie rozdzielnie, dyżurnie, linie kablowe oraz napowietrzne urządzenia i transformatory. Zakładem kierował kierownik, który miał swoich zastępców. W zakładzie pracowali też technolog i 4-5 kierowników zmianowych. Kierownik zmianowy był odpowiedzialny za ciągłość ruchu urządzeń elektroenergetycznych. Sprawował nadzór nad eksploatacją urządzeń elektroenergetycznych na terenie całych Zakładów (...), za wyjątkiem elektrociepłowni. W czasie zmiany kierownik zmianowy był obecny na poszczególnych wydziałach Zakładów (...). Wraz z załogą dokonywał kontroli ruchu, sprawdzając czy wszystkie urządzenia działają prawidłowo. W tym celu robił obchód rozdzielni, a następnie czynił odpowiednie wpisy w zeszytach kontroli znajdujących się

w każdej z rozdzielni. Podlegali mu wszyscy elektrycy zmianowi, których pracę kontrolował i nadzorował. Przed rozpoczęciem swojej zmiany kierownik zapoznawał się z zeszytem poleceń i z bieżącymi sprawami, po czym przystępował do pracy. Kierownik zmianowy podejmował wszelkie decyzje dotyczące awarii czy remontu poszczególnych urządzeń.

W razie awarii wydawał dyspozycje i organizował pracę przy jej usuwaniu, a następnie dokonywał opisu tej awarii. Był też obecny przy każdym włączeniu urządzenia i przy przełączeniach, podpisując tzw. kartę przełączeń. Po swojej zmianie sporządzał raporty techniczne. Pomimo, iż odwołujący miał swoje biuro, jako kierownik zmianowy nie zajmował się sprawami kadrowymi i administracyjnymi. Prowadził jedynie listę obecności i średnio raz w miesiącu przeprowadzał szkolenia związane z pracą na stanowisku elektryka. W spornym okresie podlegający odwołującemu elektrycy zmianowi wykonywali pracę w warunkach szkodliwych i otrzymywali z tego tytułu dodatek.

dowód:

- zeznania świadka A. K.- 00:10:51-00:21:42,
- zeznania świadka A. R.- 00:24:03-00:32:08,
- zeznania świadka T. W.- 00:34:29-00:40:58,
- zeznania odwołującego A. P.- 00:43:29-00:53:20,

Na stanowisku kierownika rejonu elektrycznego odwołujący obsługiwał zakład pólspalania. Podobnie jak wcześniej, zajmował się utrzymaniem ruchu elektrycznego oraz remontami. Prowadził też planową gospodarkę remontową. Zgodnie z kartą czynności- funkcji, do jego obowiązków należało organizowanie zadań i zabezpieczanie wykonawstwa

w zakresie eksploatacji maszyn i urządzeń elektrycznych, a w szczególności: opracowywanie planów pracy instalacji i maszyn elektrycznych, konserwacji i remontów, racjonalizacji gospodarki energią elektryczną; planowanie środków do realizacji zadań; opracowywanie programów szkoleniowych i specjalistycznych; analiza stanu technicznego instalacji i maszyn elektrycznych; analiza realizacji programów konserwacji remontów, inwestycji i zakupów; analiza awarii, defektów i zakłóceń instalacji elektrycznych i technologicznych; opracowywanie instrukcji stanowiskowych; udział w naradach, szkoleniach, konferencjach; podpisywanie, parafowanie dokumentów; kontrolowanie parametrów pracy instalacji i maszyn elektrycznych; bieżąca kontrola pracy podległych zespołów pracowniczych; prowadzenie ewidencji wykonywanych zadań i ruchu maszyn.

dowód:

- karta czynności- funkcji na stanowisku kierownika rejonu elektrycznego- akta osobowe,
- zeznania odwołującego A. P.- 00:53:20,

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, zeznań świadków i odwołującego.

Sąd pozytywnie ocenił dowody z dokumentów, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości, zaś ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich, jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom świadków A. K., A. R.

i T. W. oraz słuchanego w charakterze strony A. P., którzy złożyli depozycje odnośnie rodzaju czynności wykonywanych przez odwołującego w okresie zatrudnienia w Zakładach (...)w T.. Zeznania te zasługiwały na walor pełnej wiarygodności, gdyż były wewnętrznie spójne, wzajemnie ze sobą korespondowały, a przy tym były przekonujące w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego. Z zeznań tych

w sposób wyraźny wynika, że w okresie zatrudnienia na stanowisku kierownika zmianowego wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze godzin sprawował dozór inżyniersko- techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. W szczególności, nie zajmował się on czynnościami zarządzającymi, kadrowymi i administracyjnymi. Zeznania te znalazły potwierdzenie w treści zgromadzonych w sprawie dokumentów, w szczególności w treści znajdującej się w aktach osobowych odwołującego karcie czynności-funkcji na stanowisku kierownika zmianowego.

Pozostałe okoliczności sprawy Sąd uznał za bezsporne, gdyż nie były w żaden sposób kwestionowane przez strony, zaś dokumenty przedstawione na ich stwierdzenie nie budziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności.

Sąd rozważył, co następuje:

Przedmiotem postępowania było rozstrzygnięcie, czy odwołującemu A. P. przysługuje tzw. wcześniejsza emerytura z zastosowaniem obniżonego wieku emerytalnego, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Powołana ustawa w dziale X rozdział 2 zawiera szczególną regulację przejściową, dotyczącą niektórych ubezpieczonych, zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przed dniem 01.01.1999 r.

W art. 184 ustawy zostało przewidziane prawo do wcześniejszej emerytury dla zamkniętego katalogu ubezpieczonych, urodzonych po dniu 31.12.1948 r., którzy do końca 1998 r. spełnili ustawowo określone wymogi stażowe. Różnicowanie warunków przechodzenia na emeryturę ubezpieczonych, o których mowa w art. 184 ustawy w stosunku

do innych ubezpieczonych dokonane zostało według kryterium urodzenia, ale także według kryterium posiadania na dzień 01.01.1999 r. wymaganego stażu zawodowego i ubezpieczeniowego.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy, ubezpieczonym, urodzonym po dniu 31.12.1948 r., przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 01.01.1999 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat- dla kobiet i 65 lat- dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Wymagany w art. 184 ust. 1 pkt. 2 okres składkowy i nieskładkowy przewiduje art. 27 ustawy, w świetle którego okres ten wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

Przepisy dotychczasowe w rozumieniu art. 184 powołanej ustawy, to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Z § 1 tego rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników, wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. Natomiast § 2 ust. 1 stanowi, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. W myśl zaś § 4, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny, wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że odwołujący osiągnął wiek 60 lat oraz posiadał na dzień 01.01.1999 r. wymagany 25- letni okres ubezpieczenia i nie przystąpił do OFE.

Kwestią sporną pozostawała natomiast kwalifikacja jego pracy od 01.05.1974 r. do 31.12.1998 r. w Zakładach (...)w T..

Odmawiając ubezpieczonemu zaliczenia do stażu pracy w szczególnych warunkach tego okresu i kwestionując świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach organ rentowy podniósł, że pracownik sprawujący dozór inżynieryjno- techniczny nie świadczy pracy przy stanowiskach robotniczych stale i w pełnym wymiarze godzin, gdyż do jego obowiązków należą również inne czynności, np. o charakterze administracyjno- biurowym.

Świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie są dokumentami urzędowymi w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający takie świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast omawiane świadectwa traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokumenty prywatne w rozumieniu art. 245 k.p.c., które stanowią dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej w nim podstawy prawnej. Sąd może więc prowadzić postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia, czy świadczona przez stronę praca była wykonywana w warunkach wymaganych przepisami rozporządzenia i czy ubezpieczony zajmował któreś ze stanowisk pracy wymienionych w załącznikach nr 1 lub

z do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 14.02.2012 r., III AUa 1717/11, LEX nr 1129731; wyrok SA w Katowicach z dnia 04.11.2008 r., III AUa 3113/08, LEX nr 552003; wyrok SA w Białymstoku z dnia 24.09.2008 r., III AUa 795/08, OSAB 2008/4/60-68).

Na podstawie przeprowadzonych w sprawie dowodów w postaci dokumentów oraz zeznań świadków i odwołującego, Sąd uznał, że w okresie zatrudnienia w Zakładach (...)w T. ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

Od 01.05.1974 r. do 31.01.1994 r. na stanowisku kierownika zmianowego Zakładu (...)zajmował się bowiem stale i w pełnym wymiarze czasu pracy dozorem inżynieryjno- technicznym na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, tj. prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych- zgodnie z działem XIV pkt 24 (w związku z działem II) wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r.

Do obowiązków odwołującego na stanowisku kierownika zmianowego należało utrzymanie ruchu urządzeń elektroenergetycznych na terenie Zakładów (...)

w T.. Wnioskodawca sprawował więc nadzór nad eksploatacją urządzeń elektrycznych na poszczególnych wydziałach produkcyjnych (za wyjątkiem elektrociepłowni), a tym samym na bieżąco nadzorował i kontrolował pracę podległych mu elektryków zmianowych.

W godzinach pracy przebywał na wydziałach Zakładów (...)i wraz z załogą sprawdzał, czy wszystkie urządzenia elektroenergetyczne działają prawidłowo. W tym celu robił obchód znajdujących się na terenie Zakładów rozdzielni. Podejmował też decyzje dotyczące remontu poszczególnych urządzeń. W razie awarii był obecny przy jej usuwaniu, podobnie jak przy każdym włączeniu urządzenia i przy przełączeniach. W ramach tych czynności, odwołujący dokonywał odpowiednich wpisów w zeszytach kontroli znajdujących się w każdej z rozdzielni, opisu awarii, podpisywał tzw. karty przełączeń, a po każdej zmianie sporządzał raporty techniczne. Przed rozpoczęciem zaś zmiany zapoznawał się z zeszytem poleceń i sprawami bieżącymi. Były to czynności immanentnie związane ze sprawowanym dozorem inżynieryjno- technicznym. Z zeznań świadków i odwołującego jasno wynika też, że wnioskodawca poza czynnościami o charakterze technicznym, związanymi ze sprawowanym dozorem nie zajmował się sprawami zarządzającymi, kadrowymi czy administracyjnymi. Prowadził jedynie listę obecności i średnio raz w miesiącu przeprowadzał szkolenia związane z pracą na stanowisku elektryka.

Taki charakter pracy ubezpieczonego na stanowisku kierownika zmianowego potwierdza treść karty czynności- funkcji na tym stanowisku pracy. Zgodnie z jej zapisami do obowiązków odwołującego należało w ogólności organizowanie zadań i zabezpieczanie realizacji zadań w zakresie eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych rozdzielczych i napędowych oraz zapewnianie ciągłości ruchu urządzeń elektrycznych pracujących w ruchu technologicznym przedsiębiorstwa. Precyzując te obowiązki, wskazano na rozdział zadań dla podległych mistrzów; zabezpieczenie sprawnej organizacji usuwania skutków awarii, defektów i zakłóceń w elektroenergetycznych układach rozdzielczych i napędowych; wydawanie pisemnych i ustnych poleceń realizacji poszczególnych prac przy urządzeniach elektroenergetycznych; współudział przy uruchamianiu silników wysokiego i niskiego napięcia dużej mocy przy przeprowadzaniu ważniejszych prób diagnostycznych, profilaktycznych i funkcjonalnych oraz zabezpieczenie przestrzegania przez podległych mistrzów i dyżurnych elektromonterów dyscypliny pracy. Wbrew więc twemu co twierdził organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie, ubezpieczony stale i w bezpośredni sposób wpływał na przebieg procesu produkcji, co łączyło się z bezpośrednim uczestnictwem w tym procesie pracy i stycznością z robotnikami bezpośrednio wykonującymi określone prace i czynności.

W karcie czynności- funkcji wskazano też, że do obowiązków odwołującego należy zabezpieczanie należytej ewidencji i sprawozdawczości w zakresie eksploatacji urządzeń rozdzielczych i napędowych; wnioskowanie w sprawie nagradzania, karania

i przeseregowania pracowników; bieżąca ocena realizacji zadań eksploatacyjnych czy okresowa ocena podległych pracowników. Z dowodów o charakterze osobowym wynika zaś, że wnioskodawca prowadził jeszcze listę obecności i średnio raz w miesiącu przeprowadzał szkolenia związane z pracą na stanowisku elektryka.

Czynności te nie odbierają zatrudnieniu wnioskodawcy w okresie od 01.05.1974 r. do 31.01.1994 r. na stanowisku kierownika zmianowego charakteru pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Jak bowiem podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11.03.2009 r., II UK 243/08 (LEX nr 550990), czynności obejmujące sporządzenie dokumentacji związanej z dozorem stanowią integralną część sprawowanego dozoru. Nie ma zatem podstaw do ich wyłączenia i traktowania odrębnie. W sytuacji, gdy dozór inżynieryjno-techniczny jest pracą w szczególnych warunkach i pracą polegającą na dozorczo wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie ma żadnej potrzeby ustalania, ile czasu pracownik poświęcał na bezpośredni nadzór nad pracownikami, a ile na inne czynności, które również były związane z tym dozorem. W tym miejscu warto też zauważyć, że osoba wykonująca dozór inżynieryjno-techniczny nad pracami wykonywanymi w warunkach zagrażających bezpieczeństwu nie musi stale przebywać na stanowiskach, gdzie wykonywana jest praca. W zakresie bowiem jej obowiązków musi być przewidziane sporządzanie dokumentacji, planów organizacyjnych i innych czynności (por. wyrok SN z dnia 30.01.2008 r., I UK 195/07, LEX nr 375610).

Podnieść jednocześnie należy, że dla kwalifikacji pracy wnioskodawcy w spornym okresie nie ma znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska pracy. Metodycznie bowiem podstawowe znaczenie – jeśli chodzi o pracę wymienioną w pkt 24, działu XIV, wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze – ustalenie jakie prace wykonywali pracownicy podwładni. Warunkiem jest tu pozytywne stwierdzenie, że jako podstawowe wykonywali prace wymienione w wykazie. Dopiero wówczas można oceniać, czy określona kontrola bądź dozór stanowiły pracę w szczególnych warunkach, przy czym łącznikiem jest narażenie ubezpieczonego na czynniki istniejące na stanowiskach pracy podwładnych zatrudnianych w szczególnych warunkach (por. wyrok SN z dnia 04.11.2008 r., I UK 111/08 (LEX nr 741095) – jak to miało miejsce w niniejszej sprawie.

Okoliczność, iż odwołujący formalnie był zatrudniony przez Zakłady (...) w T. nie ma żadnego znaczenia z punktu widzenia dokonanej kwalifikacji jego pracy. Wszak trzeba mieć na uwadze, że wnioskodawca pracował na stałe w Zakładzie (...) wyodrębnionej w ramach Zakładów (...) w T. jednostce – a z dniem 01.12.1999 r. w związku z przekazaniem części działalności usługowej (...) stał się z mocy prawa pracownikiem Zakładu (...) Sp. z o.o. w T. (akta osobowe).

Okres od 01.05.1974 r. do 31.01.1994 r. należało więc uznać za klasyczny przykład dozoru inżynieryjno-technicznego na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Okres ten daje w sumie ponad 15-letnią pracę w szczególnych warunkach, co uprawnia ubezpieczonego do prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego, w tym art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego odwołującego Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, zasądzając na rzecz A. P. kwotę 60,00 zł na podstawie § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 461).